Hanze

Onderzoeks- en innovatieagenda

Digitale Innovatie in Zorg en Welzijn

voor een Gezond, Duurzaam en Inclusief Zorg- en Welzijnslandschap

Zelf als het kan
Thuis als het kan
Digitaal als het kan

share your talent. move the world.

Inhoudsopgave

Samenvatting 3
1. Uitdagingen en kansen 4
2. Ambitie en rol van de Hanze 5
3. Samenwerken en waarde toevoegen? 6

Samenvatting

De zorg- en welzijnssector in Noord-Nederland staat onder druk door toenemende zorgvraag, mede door vergrijzing, personeelstekorten en complexere maatschappelijke uitdagingen. Digitale transformatie biedt kansen om deze druk te verlichten, mits technologie mensgericht, inclusief en duurzaam wordt ingezet. De Hanze neemt hierin een actieve rol als aanjager, verbinder en kennispartner in de regio.

Noord-Nederland heeft een krachtige uitgangspositie met sterke netwerken, kennisinstellingen en een groeiende bereidheid tot samenwerking. De Hanze pakt hierin een actieve rol als aanjager van digitale innovatie in zorg en welzijn. We werken toe naar “meer gezonde jaren in 2030” door te focussen op drie regionale opgaven: Kansengelijkheid & Participatie, Kwetsbaarheid & Passende Zorg en Gezonde Leefstijl & Leefomgeving. Digitale Innovatie vormt de verbindende laag onder al deze thema’s.

Wij ontwikkelen oplossingen die aansluiten bij de leefwereld van mensen en combineren technologische expertise met zorg-, welzijns- en gedragswetenschappelijke kennis. Innovaties moeten waardevol, toegankelijk en bruikbaar zijn voor iedereen. Daarom werken we nauw samen met zorgorganisaties, gemeenten, bedrijven, inwoners en onderwijs. Als hbo-instelling hebben we een dubbele opdracht: innoveren én opleiden. In onze hybride leer- en onderzoeksomgevingen werken studenten, professionals en onderzoekers samen aan actuele vraagstukken. Studenten worden opgeleid met digitale, ethische en interprofessionele vaardigheden die essentieel zijn voor de zorg van morgen. Professionals ondersteunen we met flexibel en praktijkgericht onderwijs zodat zij kunnen meebewegen met de ontwikkelingen binnen zorg en welzijn.

De Hanze werkt binnen vier complementaire thema’s waarin onderzoek, digitale innovatie en onderwijs samenkomen:

Implementatie & Adoptie: gericht op duurzame invoering van nieuwe werkwijzen en technologie.
Data- en AI-gedreven Zorginnovatie: met focus op data-toegankelijkheid, AI-toepassingen, digitale tweelingen en gegevensuitwisseling.
Digitale Inclusie: om gelijke toegang en digitale vaardigheden te bevorderen.
Innovatie en Technologie in het Onderwijs: om blended leerroutes, docentprofessionalisering en interprofessioneel leren structureel te verankeren.

Samenwerken met de Hanze betekent toegang tot expertise, onderzoeks- en beleefomgevingen, studenten en netwerken. Partners kunnen samen met ons onderzoeken, innoveren, opleiden of talent aantrekken. Door de verbinding tussen praktijk, onderwijs en onderzoek ontwikkelen we oplossingen die direct toepasbaar zijn en bijdragen aan een veerkrachtige, inclusieve en toekomstbestendige regionale zorg.

1. Uitdagingen en kansen

De zorg- en welzijnssectoren in Noord-Nederland staan op een kantelpunt. De cijfers van ZorgpleinNoord[1] onderstrepen een urgente realiteit: ondanks een groeiend aantal werknemers blijft de arbeidsmarkt zeer krap. De spanningsindicator van het UWV voor zorg en welzijn staat sinds 2022 op 'zeer krap' en bereikte in 2025 een waarde van 5,1 ruim boven het gemiddelde van alle sectoren in de regio. Driekwart (76%) van de zorg- en welzijnsorganisaties geeft aan te kampen met personeelstekorten, met name in de VVT en GGZ. Bij ongewijzigd beleid loopt dit tekort op tot 27.500 zorgmedewerkers in 2034, goed voor 15% van de zorgvraag die dan niet meer geleverd kan worden. Tegelijkertijd groeit de zorgvraag snel door vergrijzing en complexe gezondheidsvraagstukken. Dit leidt tot een nijpende situatie: **het huidige systeem kan de toenemende vraag simpelweg niet bijbenen.**

Er zijn kansen om deze uitdaging het hoofd te bieden, maar dat vraagt wel een andere manier van denken en doen. Technologie kan hierbij een belangrijke rol spelen. Denk aan zorgrobots, digitale monitoring en e-health platforms. Met technologische innovaties kunnen we professionals ondersteunen, werkdruk verlagen en cliënten meer regie geven. Maar innovaties werken alleen als we ze mensgericht inzetten, we ze samen met zorgvragers en -verleners ontwikkelen en we blijven letten op toegankelijkheid, ethiek, bruikbaarheid en duurzame implementatie.

Noord-Nederland heeft hierin een unieke kans. Sterke regionale netwerken, samenwerkende kennisinstellingen en een toenemende bereidheid tot innovatie vormen een vruchtbare bodem voor duurzame verandering. Als regio kunnen we een toekomstbestendig zorglandschap ontwikkelen waarin technologie menselijke zorg ondersteunt, mits alle partijen (overheden, onderwijs, zorgorganisaties én inwoners) samen optrekken.

Ook als Hanze pakken we onze rol daarin. We positioneren onszelf als aanjager en verbinder van digitale innovatie in zorg en welzijn in de regio. Als we de regio en haar vraagstukken écht centraal willen stellen, moeten we als partners in de regio elkaar beter vinden, elkaars expertise benutten en onze profilering naar buiten aanscherpen. Samenwerking, lef en een gedeelde visie zijn daarbij essentieel. De urgentie is duidelijk. De tijd om te handelen is nu.

We brengen de onderzoeksactiviteiten van de Hanze in het document in beeld. Zo ontstaat er een helder overzicht van wat we allemaal doen op dit gebied binnen de Hanze en kun je zien met wie je eventueel in contact kan komen voor nieuwe ideeën of gezamenlijke plannen te creëren.

[1] Zorgpleinnoord Data & Duiding 2025

2. Ambitie en rol van de Hanze

2.1. Waar willen we naartoe?

Wij werken samen met partners aan meer gezonde jaren voor inwoners van Noord-Nederland in 2030. Vanuit het CoE Healthy Aging zijn er drie thema's opgesteld om impact te maken. Via deze links vind je meer informatie over deze thema's Kansengelijkheid & Participatie, Kwetsbaarheid & Passende Zorg en Gezonde Leefstijl & Leefomgeving. Wij richten ons binnen deze thema's op de digitale innovatie. De kennis die we samen ontwikkelen is praktijkgericht en direct toepasbaar. En we vertalen deze kennis naar onderwijs via leernetwerken voor studenten en professionals.

Digitale innovatie in zorg en welzijn vormt daarbij een belangrijke versneller. Wij werken toe naar een toekomst waarin digitale innovatie bijdraagt aan een gezonde samenleving en aansluit bij de leefwereld van mensen. We ontwikkelen oplossingen die cliënten ondersteunen in hun zelfredzaamheid, professionals helpen in hun dagelijks werk en organisaties ondersteunen bij het organiseerbaar en betaalbaar houden van zorg en welzijn. Inclusiviteit is daarbij een belangrijke randvoorwaarde: digitale innovatie moet voor iedereen toegankelijk zijn, nu en in de toekomst, ongeacht achtergrond, leeftijd of digitale vaardigheden.

2.2. De rol van de Hanze in digitale innovatie

Als kennisinstelling voor praktijkgericht onderzoek en onderwijs hebben we de taak om digitale innovatie vorm te geven in onderwijs en onderzoek.

In onderzoek moeten we blijven investeren in het verbinden van technologische expertise met kennis uit zorg, welzijn en gedragswetenschappen. We hebben hierin een duidelijke opdracht: interne expertise beter met elkaar verbinden en deze actief koppelen aan kennis en ervaring uit de praktijk. Dat betekent het versterken van interdisciplinaire samenwerking binnen de Hanze en het aangaan van nieuwe, langdurige samenwerkingen met partners.

In onderwijs ligt de opgave om (toekomstige) professionals voor te bereiden op een werkveld waarin digitale technologie steeds vanzelfsprekender onderdeel is van het dagelijks handelen. We moeten studenten niet alleen inhoudelijke vakkennis bieden, maar hen ook toerusten met digitale, ethische en veranderkundige vaardigheden. Daarom integreren we technologie, AI, data en innovatie bewust in zorg- en welzijnsopleidingen. In hybride leeromgevingen werken studenten aan actuele vraagstukken uit de praktijk, vaak samen met studenten uit technische opleidingen. Zo leren zij interprofessioneel samenwerken en omgaan met de complexiteit van de digitale en hybride zorg van morgen.

Daarnaast heeft de Hanze een verantwoordelijkheid richting huidige professionals. Door middel van praktijkgerichte bij- en nascholing ondersteunen we hen om mee te bewegen met digitale ontwikkelingen en nieuwe technologie verantwoord en betekenisvol in te zetten.

3. Samenwerken en waarde toevoegen?

3.1. Samenwerken met de Hanze

Samenwerken met ons levert waarde op voor alle betrokken partijen. Door de verbinding tussen onderwijs, onderzoek en praktijk kunnen we projecten ontwikkelen die relevant zijn voor de regio en direct toepasbaar voor partners. Onze brede expertise en multidisciplinaire teams maken het mogelijk om ook bij complexere vraagstukken ondersteuning te bieden.

Onze praktijkgerichte onderzoeken richten zich op concrete oplossingen en geven onderzoekers, docenten en studenten de ruimte om samen met partners in de praktijk te werken. Daarmee ontstaat een leercultuur die niet alleen tijdens de opleiding, maar ook daarna doorloopt.

Met onze regionale focus, bestaande netwerken en consortia, en het bereik via studenten en professionals kunnen we opgedane kennis en resultaten goed verspreiden en benutten.

Samenwerken kan op verschillende manieren: verkennen, onderzoeken, opleiden, innoveren of talent aantrekken. We denken graag mee over wat passend is.

Onderzoek en impact

- Samen onderzoek doen

We willen de impact van ons onderzoek zo groot mogelijk maken. Bij 3.2 zie je op welke thema's met welke expertise wij actief aan de slag zijn.

- Meedoen aan (gesubsidieerd) onderzoek

Interesse om zelf (meer) onderzoek te doen of samen te werken binnen een subsidieproject? Wij denken graag mee over kansen en passende samenwerkingen.

- Ondersteuning voor ondernemers

Als ondernemer helpen we je graag om jouw businesscase beter te laten aansluiten op de praktijk en de behoeften in zorg en welzijn.

Studenten opleiden en inzetten

- Student inzetten voor een opdracht of stage

Studenten kunnen aan de slag met praktijkvraagstukken binnen jouw organisatie. Van korte opdrachten tot stages. We denken graag mee over wat past. Elk jaar zijn er in november en mei momenten waarop studenten actief op zoek gaan tijdens via het Vacaturefestival van de Digital Society Hub. Je kunt daar zelf staan, als partner meerdere vacatures aanbieden of wij verspreiden jouw vacature. Vacatures kunnen het hele jaar door op onze website geplaatst worden.

- Innovatiewerkplaats

Vanuit de regionale samenwerkingen brengen we knelpunten en aandachtsgebieden in kaart. Met verschillende groepen studenten gaan we vervolgens vanuit de Digital Society Hub iteratief met deze vraagstukken aan de slag. Zo richten we ons dit jaar/de komende tijd op data en dashboarding en oriënteren we ons aan het begin van het studiejaar op thuismonitoring door inzicht in data van de patiënt en het stimuleren van het autonome proces in zorg- en welzijnsorganisatie door bijvoorbeeld de inzet van drones.

- Meedoen aan Gezondheidschallenges

We organiseren twee keer per jaar Gezondheidschallenges, waarbij 200–300 studenten uit ongeveer 15 verschillende opleidingen in één dag aan de slag gaan met een praktijkvraag van jouw organisatie. Dit levert waardevolle ideeën en oplossingen op die na de challenge verder uitgewerkt kunnen worden en

mogelijk tot realisatie komen, bijvoorbeeld via een groeps-, stage- of afstudeeropdracht. Interesse? Neem contact op met Brendina Dallinga voor meer informatie over deze challenges.

Opleiden en ontwikkelen

- Opleidingen en maatwerk

Werk, studie en privé combineren is een uitdaging. Daarom bieden wij flexibel deeltijdonderwijs dat direct toepasbaar is in de praktijk. We bieden zowel korte als lange modules, cursussen en opleidingen, evenals maatwerktrajecten voor jouw organisatie. Leer van experts, werk aan echte vraagstukken en ontwikkel samen met vakgenoten uit de regio. Klik hier voor de opleidingsmogelijkheden van de Hanze. Vanuit het programma Health Noord is dit overzicht gemaakt van alle regionale opleidingen binnen het thema Innovatie en Technologie. Samen kijken we wat nodig is.

- Expertise delen binnen onze opleidingen

Wil je jouw kennis en ervaring inzetten binnen één van onze opleidingen? Neem dan contact op met Marieke de Boer.

Netwerk en bijeenkomsten

- Bijeenkomsten en events

We organiseren meerdere keren per jaar bijeenkomsten, vaak ook toegankelijk voor professionals en partners buiten de Hanze. Wil je hiervoor uitgenodigd worden? Neem dan contact op met Brendina Dallinga. Dit jaar staat voorlopig op de agenda: 29 oktober POCT event en op 21 januari een Health Noord event.

- Op de hoogte blijven

Wil je op de hoogte blijven van nieuws rondom het thema Digitale Innovatie in zorg en welzijn.
Meld je dan aan voor de nieuwsbrief van het Centre of Expertise Healthy Ageing.

3.2. Samenwerken op thema's

Op de volgende pagina zie je alle thema's waar we actief aan werken, de contactpersonen, onze expertise- en werkgebieden en een voorbeeld van lopende of afgeronde projecten ter inspiratie.
Ben je enthousiast of wil je ergens aan bijdragen? Neem dan contact op met de thematrekker.

Implementatie & Adoptie: gericht op duurzame invoering van nieuwe werkwijzen en technologie.
Data- en AI-gedreven Zorginnovatie: met focus op data-toegankelijkheid, AI-toepassingen, digitale tweelingen en gegevensuitwisseling.
Digitale Inclusie: om toegang en digitale vaardigheden te bevorderen, hulpstructuren met leeraanbod te verbinden en co-creatie met inwoners voor laagdrempelig toegankelijk ontwerp van ehealth innovaties te faciliteren
Innovatie en Technologie in het Onderwijs: om blended leerroutes, docentprofessionalisering en interprofessioneel leren structureel te verankeren.

3.3. Lopende subsidies en programma's

Health Noord; Proeftuin Toegankelijke Digitale Zorg; Digitale Held; IGNITION; STARS EU Alliance (Stars Health, Horizon); Digital Health Ecosysteem Noord Nederland; Academische Werkplaats Wijkverpleging-Noord; BOOST; Universiteit van het Noorden aanjaagfonds; Health preneur; Implementatie van Continue Monitoring op de Verpleegafdeling voor de Juiste Zorg op de Juiste Plek; AIC4NL (voorheen AINed); ELSA Lab; MOVUS, RegioDeal Zuid- en Oost Drenthe, SPREAD+ ZonMw, DEMTECH PPP Health-Holland, Hanze PhD Program

Samen bouwen aan de toekomst?

Nog andere vragen of wil je graag in contact komen? Neem contact op met Carmel Thijssen

Thema	Implementatie en adoptie	Data en AI gedreven zorginnovatie	Digitale inclusie	Innovatie en technologie in het onderwijs
Contactpersoon	Erik Soepenberg Associate lector Sociale Innovatie in Zorg en Welzijn	Hilbrand Oldenhuis Lector Digital Health	Madelon van Oostrom Associate lector Digitale Geletterdheid en Inclusie	Marieke de Boer Projectcoördinator Talentontwikkeling
Toelichting	Er wordt gewerkt aan vijf subthema's: nachtzorg, rapporteren, zorg op afstand, zelfredzaamheid en innovaties voor de zorgprofessional. Binnen elk subthema wordt onderzocht welke factoren essentieel zijn om zorgvernieuwing succesvol in het dagelijks werk te verankeren. Tegelijkertijd wordt er gewerkt aan het overkoepelende thema: De innovatieve organisatie. Waarbij wordt verkend hoe innovatie binnen organisaties verankerd kan worden, welke rollen daarbij van belang zijn en welke vaardigheden noodzakelijk zijn om innovaties effectief te implementeren.	Slim gebruik van data staat centraal om zorg- en bedrijfsprocessen te verbeteren, patiëntuitkomsten te optimaliseren en innovaties effectief te implementeren. Dit omvat data toegankelijk maken voor analyses, het ontwikkelen van digitale tweelingen, het ontwikkelen van AI-toepassingen in de zorgpraktijk en het verbeteren van gegevensuitwisseling tussen systemen en organisaties.	Het waarborgen van gelijke toegang tot digitale zorg- en welzijnsdiensten staat centraal. Het bevorderen van digitale geletterdheid, het ontwikkelen van toegankelijke oplossingen en het borgen van inclusie in een snel digitaliserende samenleving zijn essentieel. Hierbij ligt de focus op aandacht voor ethiek, gebruiksvriendelijkheid, het bereiken van mensen in kwetsbare posities en het voorkomen van digitale uitsluiting.	Technologie in het onderwijs bereidt studenten en professionals voor op een digitale toekomst in zorg en welzijn. Blended leerroutes, interprofessionele vaardigheden en docentprofessionali-sering maken innovatie tastbaar en toepasbaar. Matchmaking met het werkveld en praktijklocaties zorgt dat technologie betekenisvol kan worden ingezet in het leerproces. Het doel is dat technologie een vaste plek in het curriculum krijgt en onderdeel wordt van het nieuwe normaal, zodat onderwijs gelijke tred houdt met de praktijk.
Subthema's	Innovatieve zorg op afstand	Ontsluiten van data	Digitale geletterdheid, digitale inclusie	Beleeflocatie
	Innovatieve nachtzorg	Artificial Intelligence & Data science *(machine learning, medische beeldvorming)*	Co-creatie met mensen in een kwetsbare positie	Docent professionalisering
	Innovatief rapporteren	Gegevensuitwisseling *(open data standaarden = openEHR)*	Beperkte gezondheidsvaardigheden	Onderwijs voor professionals
	Innovatie ondersteuning voor zelfredzaamheid.	Point of care Technologie & remote patient monitoring *(Digital Twin in menselijke data)*		Interprofessioneel samenwerken
	Innovatief ondersteuning voor de zorgprofessional	Ethische en juridische aspecten ELSA *(juridische aspecten health care apps, risico's en kansen online samen-levingen inclusieve medische AI)*		Matchen van praktijkopdrachten aan studenten
	Innovatieve organisatie	Slimme sensor systemen geoptimaliseerd voor monitoring leefomgevingen thuis en in de zorg: Systeemontwerp, validatie, opschaling implementatie, bruikbaarheid en acceptatie.		Ontwerpgericht onderzoek
				Simulatie leren
				Ondernemen en onderwijs
				Digitale geletterdheid en inclusie
Concrete voorbeelden	-Onderzoek digicoaches en ambassadeurs zorgtechnologie - Een onderzoek naar de ervaren facilitering, rol en positie. Uitgevoerd in opdracht van Anders Werken in de Zorg Drenthe en i.s.m. het Practoraat Zorg & Technologie. -**Beeldzorg in beweging**- Onderzoek naar de huidige situatie, ambities en uitdagingen rondom beeldzorg in de langdurige zorg. Uitgevoerd i.s.m. TZA Groningen, Drenthe, Twente en Saxion.	-Onderzoek naar het gebruik van dashboards in de zorg - Inzet van dashboards om zorgprocessen inzichtelijker, efficiënter en van hogere kwaliteit te maken. Uitgevoerd door studenten HBO-Business Management en IT in opdracht van het Martini Ziekenhuis. - **Sensoren** in de dementiezorg.	-Ontwikkeling van interventies en handvatten naar digitale omgevingen of tooling voor toeleiders, zoals mantelzorgers of zorgprofessionals. Ontwikkeld in samenwerking met de Digital Literacy Coalition in opdracht van de Digitale Academie Noord-Nederland. -**Netwerkopbouw** voor verbinding van hulpstructuren en leeraanbod voor digitale inclusie.	-Ontwikkeling van een handreiking Digitale Transformatie in zorg- en welzijnsopleidingen om het curriculum te verrijken en studenten voor te bereiden op digitale ontwikkelingen in zorg en welzijn. Ontwikkeld met het werkveld. -Tijdens Gezondheidschallenges werken studenten 2 keer per jaar één dag aan praktijkvragen van organisaties, gericht op verder ontwikkeling en realisatie.

Thema	Implementatie en adoptie	Data en AI gedreven zorginnovatie	Digitale inclusie	Innovatie en technologie in het onderwijs
	- **Train the Change Agent** - Change agents beter voorbereiden voor de complexe situaties bij de implementatie en opschaling van ehealth in de ouderenzorg. Het project focust op het creëren van een virtuele leeromgeving, waarin change agents complexe implementatiescenario's kunnen ervaren en de benodigde vaardigheden kunnen trainen. Op basis van deze leerervaringen kunnen change agents betere keuzes maken en een duurzame implementatie van zorgtechnologie bevorderen. - Innovatiekracht XXL - De leergang Innovatiekracht XXL brengt actuele kennis over innovatie en veranderkunde samen met de kracht van gezamenlijk leren. Deelnemers doen niet alleen nieuwe inzichten op, maar gaan ook bij elkaar op bezoek tijdens collegiale visitaties. Zo leren zij niet alleen van experts, maar ook van elkaar en nemen ze direct toepasbare ideeën mee naar hun eigen praktijk.			- Studenten werken via korte opdrachten, stages en afstudeeropdrachten aan **praktijkvraagstukken** van organisaties.
Onderzoek partners	Technologie & Zorg Academie Groningen en Drenthe, Anders Werken in de Zorg Friesland en Drenthe	Technologie & Zorg Academie Groningen en Drenthe, Anders Werken in de Zorg Friesland, UNO-UMCG	Groninger Dorpen, Biblionet Groningen, Digital Literacy Coalition, Digitale Academie Noord Nederland	NHL Stenden, MBO (DNA)

Meer gezonde jaren voor iedereen

door digitale en sociale innovatie

Hanze

- Implementatie en adoptie
- Data en AI gedreven zorginnovatie
- Technologie voor zelf- en samenredzaamheid
- Digitale inclusie
- Innovatie en technologie in het onderwijs

VOORBEELD

Onderzoek naar de rol van digicoaches en techambassadeurs binnen VVT-organisaties om digitale vaardigheden en zorgtechnologie te versterken.

Onderzoek naar het gebruik van dashboards om zorgprocessen inzichtelijker, efficiënter en van hogere kwaliteit te maken

VOORBEELD

VOORBEELD

Studenten werken via opdrachten, stages en afstudeeropdrachten aan praktijkvraagstukken van organisaties.

VOORBEELD

Ontwikkeling van netwerken die hulpstructuren en leeraanbod verbinden om digitale inclusie te versterken.

VOORBEELD

Ontwikkeling en inzet van e-health in prehabilitatie 'VEERkrachtig herstel' voor digitale begeleiding vóór en na operatie en herstel thuis.

- Samen onderzoeken
- Medewerkers opleiden
- Studenten inzetten
- Inspireren en netwerken

Zelf als het kan,
thuis als het kan,
digitaal als het kan.

Meer weten of samenwerken? www.hanze.nl/digitaleinnovatiezw

share your talent.
move the world.